

Raadsstuk(vastgesteld)

Onderwerp: Zienswijzen gemeenteraad Haarlem bij financiële documenten VRK
Reg.nummer: CS/CC 2010/380494

1. Inleiding

In 2006 besloot het Rijk tot territoriale congruentie van de Veiligheidsregio Kennemerland met de politieregio Kennemerland. Vanaf 1 januari 2008 heeft de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) vervolgens hard gewerkt om de crisisbeheersing en rampenbestrijding op orde te krijgen.

De brandweerkorpsen van de tien gemeenten in de regio zijn samengevoegd tot één brandweerkorps en de GGD Haarlemmermeer is gefuseerd met de GGD Kennemerland. Ook de ambulancezorg is bij de VRK ondergebracht en er is een geïntegreerde meldkamer gekomen voor brandweer, ambulance en politie. Uit rapportages van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (RADAR en IOOV) blijkt dat de VRK nu behoort tot de top twee van Nederland en in behoorlijke mate voldoet aan de wettelijk vastgelegde en afgesproken kwaliteitseisen.

Mede door de inspanningen op de inhoud is de ontwikkeling van de bedrijfsvoering de afgelopen jaren echter achter gebleven. In 2008 had de VRK een sluitende begroting, een sluitende jaarrekening en goedkeurende accountantsverklaring. In het najaar van 2009 bleken in de tweede bestuursrapportage op verschillende onderdelen grote financiële tekorten te zijn ontstaan. Vanaf het najaar van 2009 heeft het DB VRK, naar aanleiding van de geconstateerde tekorten, de volgende besluiten genomen:

- Op 8 februari 2010 is opdracht aan de accountant (Ernst & Young) verleend om onderzoek naar de bedrijfsvoering en de financiële functie van de VRK te doen en op 13 augustus 2010 is besloten om nogmaals over de voortgang te laten rapporteren;
- Op 5 juli 2010 is besloten tot een analyse van zeven dossiers waarbij de overschrijdingen nog onvoldoende te verklaren waren;
- Op 13 augustus 2010 is besloten tot de tijdelijke aanstelling van een directeur bedrijfsvoering VRK (18 oktober 2010 begonnen);
- In september 2010 is door het DB VRK aan Berenschot de opdracht gegeven een oordeel te geven over de beschikbare formatie voor bedrijfsvoering en minimaal noodzakelijke formatie voor bedrijfsvoering en daarbij de berekeningen van de VRK te valideren.

Uit het rapport van Berenschot komt het beeld naar voren dat er structureel te weinig mensen en middelen beschikbaar zijn om de bedrijfsvoering behoorlijk te laten functioneren.

De uitkomsten van de werkzaamheden van de afgelopen maanden zijn inmiddels bekend en door de VRK verwerkt in een aantal voorstellen. Op 2 november 2010 heeft de VRK de drie volgende (financiële) documenten aan de gemeenten aangeboden:

1. De uitkomsten van de financiële analyses tekorten;
2. De berap 2010-2;
3. De ontwerp-begroting 2011.

Deze documenten worden, op grond van artikel 68 Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 33 en 34 van de Gemeenschappelijke regeling VRK, voor zienswijzen aan de aangesloten gemeenten aangeboden. De gemeenteraden worden hiermee in de gelegenheid gesteld zienswijzen kenbaar te maken.

De uitkomsten van de financiële analyses, vertaald in de berap 2010-2 en de begroting 2011, die nu door de VRK zijn aangeboden, zijn het resultaat van een lang, intensief, ingewikkeld en soms moeizaam proces om alle financiële problemen bij de VRK boven water te krijgen en structureel op te lossen.

De gemeenteraad van Haarlem is gedurende dit proces een aantal keren (via de commissie Bestuur) geïnformeerd over de voortgang en/of de stand van zaken en/of nieuwe feiten. De commissie Bestuur heeft het proces kritisch gevolgd maar daarbij tevens aangegeven dat de prioriteit ligt bij het op orde brengen van de bedrijfsvoering. Deze opmerkingen zijn meegewogen in het hele proces.

Nu het eindvoorstel in het DB VRK is vastgesteld, wordt de gemeenteraad formeel in de gelegenheid gesteld zienswijzen bij de voorstellen kenbaar te maken:

1. De ontwerp-begroting 2011;
2. De uitkomsten van de financiële analyses;
3. De voorgestelde extra gemeentelijke bijdrage voor 2010 en verder¹;
4. Het voorstel over de menukaarten en taakstellingen.

Via dit raadsvoorstel worden de voorstellen van de VRK aangeboden, inclusief een toelichting en opvattingen van het college en (op grond daarvan) een ontwerp-zienswijze bij de stukken. Deze ontwerp-zienswijze kan, gehoord de opvattingen van de commissie Bestuur en de gemeenteraad, vanzelfsprekend aangepast worden.

In bijlage 1 (Samenvattend voorstel over alle aangeboden documenten) wordt uitgebreid ingegaan op alle (deel)voorstellen van de VRK en de opvattingen van Haarlem bij deze voorstellen. Dit raadsvoorstel is een korte samenvatting van deze bijlage.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. De ontwerp-zienswijzen bij de voorstellen van de VRK vast te stellen conform bijgaande concept-brief:
 - Akkoord met het financiële kader van de ontwerp-begroting 2011;
 - Vooralnog niet-akkoord met de inhoudelijke uitwerking van de ontwerp-begroting 2011;
 - Akkoord met de uitkomsten van de financiële analyses;
 - Akkoord met de extra gemeentelijke bijdrage 2010 onder voorwaarde dat de VRK het eindbod van Haarlem (€ 275.000) op basis van de verwerking in de berap 2010-2 VRK (p.p.5) accepteert;
 - Akkoord met de structurele verhoging vanaf 2011 (€ 860.000) met uitzondering van de harmonisatie inwonerbijdrage GGD;
 - Akkoord met de voorgestelde aanpak ombuigingen en de voorgenomen financiële taakstellingen op het takenpakket van de VRK.

¹ Het voorstel voor de extra financiële bijdrage van de gemeenten komt voort uit berap 2010-2 van de VRK.

2. De financiële consequenties van de besluitvorming door het Algemeen Bestuur van de VRK worden verwerkt in de begroting 2010 en begroting 2011 van de gemeente Haarlem.
3. De betrokkenen krijgen daags na besluitvorming informatie over dit besluit.
4. Het college stuurt dit voorstel naar de gemeenteraad, nadat de commissie Bestuur hierover een advies heeft uitgebracht.

3. Beoogd resultaat

Tijdig zienswijzen over de financiële stukken van de VRK kenbaar maken zodat deze meegenomen kunnen worden in de finale besluitvorming van het AB VRK.

4. Argumenten

1.1 Financiële consequenties

Tussen Haarlem en de VRK is nog discussie over de afwikkeling van een aantal posten. De onderhandelingen die daarover gevoerd zijn, hebben nog niet tot overeenstemming geleid, zoals ook blijkt uit de berap 2010-2 VRK (p.p.5). Om tot een oplossing te komen stelt Haarlem voor de openstaande factuur huisvesting 2009 (€ 550.000) voor de helft (€ 275.000) bij de VRK in rekening te brengen. Door zowel de gemeente als de VRK is niet voldoende actief op dit dossier gehandeld. Het is daarmee niet onredelijk de kosten gelijk te verdelen. Bovendien is met dit aanbod het financiële verschil tussen Haarlem en de VRK gedicht is.

De BTW-vordering (€ 440.000) dient op basis van de feiten afgewikkeld te worden.

De VRK stelt voor om de bijdrage aan de VRK structureel te verhogen (effect van het voorstel VRK voor Haarlem: € 860.000). Hierover heeft in het AB VRK nog geen definitieve besluitvorming plaatsgevonden. Om die reden kan in de begroting van de gemeente Haarlem nog geen bedrag opgenomen worden. De financiële effecten van de besluiten van het AB VRK zullen dan ook pas in de 1e berap 2011 van de gemeente Haarlem verwerkt kunnen worden.

De verwachte tekorten voor Haarlem over 2010 zijn uit voorzichtigheid en zorgvuldigheid én onder voorbehoud van besluitvorming deels als incidenteel nadeel (€ 775.000) en deels als risico (€ 500.000) in de 2e berap 2010 van de gemeente Haarlem opgenomen.

5. Kanttekeningen

De besluitvorming in het AB VRK verloopt volgens vastgestelde procedures en stemverhoudingen. Dat betekent dat het AB VRK in meerderheid kan besluiten de Haarlemse inbreng naast zich neer te leggen.

6. Uitvoering

Zienswijzen van de gemeenteraad moeten uiterlijk 1 december 2010 aan de VRK kenbaar gemaakt worden, zodat de VRK nog in de gelegenheid is de zienswijzen ten behoeve van het AB VRK van commentaar te voorzien. In de raadsvergadering van 25 november 2010 moet de ontwerp-zienswijze vastgesteld worden, waarna deze per omgaande naar het DB VRK wordt gestuurd. De zienswijzen van de gemeenteraad van Haarlem kunnen dan meegenomen worden in de besluitvorming van het AB VRK.

7. Bijlagen

1. Samenvattend voorstel over alle aangeboden documenten;
2. Concept-brief gemeente Haarlem aan de VRK;
3. De uitkomsten van de financiële analyses tekorten (inclusief de bijlage met alle analyses);
4. De berap 2010-2 VRK;
5. De ontwerp-begroting 2011 VRK.
6. Validatierapport Berenschot.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. De ontwerp-zienswijzen bij de voorstellen van de VRK vast te stellen conform bijgaande concept-brief:
 - Akkoord met het financiële kader van de ontwerp-begroting 2011;
 - Vooralsnog niet-akkoord met de inhoudelijke uitwerking van de ontwerp-begroting 2011;
 - Akkoord met de uitkomsten van de financiële analyses;
 - Akkoord met de extra gemeentelijke bijdrage 2010 onder voorwaarde dat de VRK het eindbod van Haarlem (€ 275.000) op basis van de verwerking in de berap 2010-2 VRK (p.p.5) accepteert;
 - Akkoord met een incidentele verhoging voor 2011 (€ 860.000) met uitzondering van de harmonisatie inwonerbijdrage GGD en daar de volgende voorwaarden aan te koppelen:
 - Ruim voor de kadernota 2011 levert de VRK een overzicht van de verschillende te ontwikkelen menukaarten met de daarbij behorende kosten;
 - Hieruit volgt dat de VRK een hernieuwde berekening levert van de benodigde overhead per menukaartvariant voor het jaar 2012;
 - De verbetering bedrijfsvoering gaat onverminderd door. De VRK levert driemaandelijke voortgangsrapportages aan over de implementatie van het plan van aanpak van Ernst & Young en andere relevante ontwikkelingen uiterlijk op respectievelijk 1 april, 1 juli en 1 oktober 2011; Na afronding van de implementatie van het verbeterplan bedrijfsvoering van E&Y vindt een onafhankelijke evaluatie plaats op de in het plan van aanpak benoemde verbeterpunten.
 - In het najaar 2011 start de VRK een onderzoek naar een efficiëntere organisatiestructuur en effectievere bestuursstructuur, af te ronden begin 2012.
 - De VRK toont ruim voor de Haarlemse begrotingsbehandeling aan (inhoudelijk en cijfermatig) dat de incidentele middelen 2011 volgens plan effectief en efficiënt zijn besteed. Indien dit naar het oordeel van de Raad niet het geval is kunnen middelen worden teruggevorderd;
 - Aan de VRK zal een bedrag van € 860.000 in twee tranches beschikbaar worden gesteld:
 - een bedrag van € 711.700 aansluitend bij het normale bevoorschottingsschema

- een bedrag van € 148.300, dat alleen beschikbaar wordt GESTELD indien aan bovengenoemde voorwaarden is voldaan, te bepalen op 1 oktober 2011.
 - Akkoord met de voorgestelde aanpak ombuigingen en de voorgenomen financiële taakstellingen op het takenpakket van de VRK.
2. De financiële consequenties van de besluitvorming door het Algemeen Bestuur van de VRK te verwerken in de begroting 2010 en begroting 2011 van de gemeente Haarlem

Gedaan in de vergadering van (wordt ingevuld door de griffie)

De griffier

De voorzitter